

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 czerwca 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 czerwca 2023 roku w Sieradzu

odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 18 maja 2022 r. Nr (...)

w sprawie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o składki na ubezpieczenie wypadkowe

1. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wynosi 1,77% podstawy jej wymiaru;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 332/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 18.05.2022r. wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021r. poz. 423 ze zm.), art. 33 ust. 1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r., poz. 1205), ZUS II Oddział w Ł. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2022 – 31.03.2023, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sp. z o. o. wynosi 2,53% podstawy jej wymiaru. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, spółka (...) Sp. z o. o. jest nowym podmiotem, a stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana na zasadach ogólnych dla tego typu płatników.

Nie podzielając powyższej decyzji, pełnomocnik (...) Spółka z o. o. w K. ustanowiony w sprawie złożył odwołanie, zarzucając między innymi naruszenie art. 93§1 pkt. 1 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy o sus, art. 33 ust. 1 w zw. z art. 28 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wnosił o zmianę decyzji poprzez ustalenie, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2022 –

31.03.2023, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sp. z o. o. z/s w K. wynosi 1,77% podstawy jej wymiaru.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o oddalenie odwołania, powołując się na zmianę art. 27 ust. 2 ustawy wypadkowej, wyłączającej sukcesję praw i obowiązków w przypadku przekształcenia lub połączenia podmiotów.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z dniem 1.04.2019r., z połączenia podmiotów: (...) SP. Z O. O., (...) S.A., (...) SP. Z O. O. powstał (...) Sp. z o. o. - obecnie (...) Sp. z o. o. **(wydruk z CIKRS k. 15 – 17, wydruki z bazy internetowej REGON, sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniu i czasie pracy w łączonych spółkach k. 35-45/akta sprawy).**

(...) SP. Z O.O. jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne, w tym na obowiązkowe ubezpieczenie wypadkowe, od 01.04.2019r.

Decyzją z 27.06.2019r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019r., poz. 300 ze zm.), art. 29 ust. 2 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018r., poz. 1376, j.t. ze zm.), ZUS stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres od rozliczeniowy od 1.04.2019 - 31.03.2020, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Spółka z o. o. wynosi 2,53% podstawy jej wymiaru.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył płatnik składek. Prawomocnym wyrokiem z 20.11.2019r. w sprawie IV U 1159/19, Sąd Okręgowy w Sieradzu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że w roku składkowym obejmującym okres od 1.04.2019 - 31.03.2020, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek (...) wynosi 1,27% podstawy wymiaru, w stosunku do ubezpieczonych, którzy do dnia połączenia byli pracownikami Spółki (...) i 1,77% podstawy wymiaru w stosunku do ubezpieczonych, którzy do dnia połączenia byli pracownikami (...) Spółka z o. o. oraz na zasadach ogólnych dla ubezpieczonych będącymi nowymi pracownikami Spółki po 1.04.2019r. Postanowieniem z 17.02.2020r. w sprawie III AUa 207/20, Sąd Apelacyjny umorzył postępowanie apelacyjne wobec cofnięcia apelacji **(akta IV U 1159/19).**

Decyzją z 14.10.2020r. wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020r. poz. 266 ze zm.), art. 33 ust. 1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r., poz. 1205), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2020 – 31.03.2021, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) SP. Z O. O. wynosi 2,53% podstawy jej wymiaru.

Od powyższej decyzji pełnomocnik (...) Sp. z o.o. z/s w K. złożył odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji poprzez ustalenie stopy procentowej przy uwzględnieniu danych dotyczących spółek podlegających połączeniu, w szczególności maksymalnej ulgi w wysokości składek na ubezpieczenie wypadkowe, wynikającej z niskiej wartości wskaźnika korygującego ustalonego dla połączonych spółek.

Prawomocnym wyrokiem z 5.08.2021r. w sprawie IV U 825/20 Sąd Okręgowy w Sieradzu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2020 – 31.03.2021 stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sp. z o. o. w K. wynosi 1,77% podstawy jej wymiaru, oddalając odwołanie w pozostałym zakresie, znosząc wzajemnie między stronami koszty procesu. Strony nie odwołały się od tego wyroku **(akta IV U 825/20).**

W dniu 2.06.2021r., do ZUS wpłynął wniosek płatnika składek o wskazanie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej spółkę w okresie od 1.04.2021 – 31.03.2022, przy uwzględnieniu maksymalnej ulgi w wysokości opłacanych składek na ubezpieczenie wypadkowe, z uwzględnieniem wskaźników

wynikających z niskiej wartości wskaźnika korygującego dla połączonych spółek (...) S.A., (...) Sp. z o.o. oraz dla (...) S.A. **(wniosek/akta ZUS)**.

Decyzją z 2.09.2021r. wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2021 – 31.03.2022, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) SP. Z O. O. wynosi 2,53% podstawy jej wymiaru **(decyzja/akta ZUS)**.

Wyrokiem z 26.05.2022r. w sprawie IV U 614/21, Sąd Okręgowy w Sieradzu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2021 – 31.03.2022, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek (...) Sp. z o. o. z/s w K. wynosi 1,77% podstawy jej wymiaru i orzekł o kosztach zastępstwa procesowego **(akta IV U 614/21)**.

Od wyroku z 26.05.2022r., ZUS wywiódł apelację. Sąd Apelacyjny wyrokiem z 24.04.2023r. w sprawie III AUa 892/22 oddalił apelację i orzekł o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym **(prawomocny wyrok SA z 24.04.2023r. 89/akta sprawy)**.

Postanowieniem z 3.11.2022r. Sąd zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie IV U 614/21 **(k. 82/akta sprawy)**.

Postanowieniem z 8.05.2023r., na podstawie art. 180§1 pkt 4 kpc, podjęto zawieszone postępowanie **(k. 91/akta sprawy)**.

W dniu 19.04.2022r., do ZUS wpłynął wniosek płatnika składek o wskazanie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej spółkę w okresie od 1.04.2022 – 31.03.2023, przy uwzględnieniu maksymalnej ulgi w wysokości opłacanych składek na ubezpieczenie wypadkowe, z uwzględnieniem wskaźników wynikających z niskiej wartości wskaźnika korygującego dla połączonych spółek (...) S.A., (...) Sp. z o.o. oraz dla (...) S.A. **(wniosek/akta ZUS)**.

Decyzją z 18.05.2022r. wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021r. poz. 423 ze zm.), art. 33 ust. 1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r., poz. 1205), ZUS II Oddział w Ł. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2022 – 31.03.2023, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sp. z o. o. wynosi 2,53% podstawy jej wymiaru. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, spółka (...) Sp. z o. o. jest nowym podmiotem, a stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana na zasadach ogólnych dla tego typu płatników **(decyzja/akta ZUS)**.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym, w tym akt IV U 1159/19, IV U 825/20, IV U 614/21.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 93§1 pkt 3 ordynacji podatkowej, stosowanym do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w zw. z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba prawna powstała w wyniku łączenia się osób prawnych lub osobowych spółek handlowych lub osobowych i kapitałowych spółek handlowych, wstępuje we wszelkie zobowiązania publicznoprawne, w tym także prawo do ulgi w wysokości składek na ubezpieczenia społeczne.

Prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej podmiot biorący udział w zawiązaniu nowego podmiotu (np. łączonych spółek) jest przedmiotem przejścia praw w zakresie należności składkowych. Zasada sukcesji obejmuje także zobowiązania publiczno-prawne (por. art. 93§2 pkt 2 ustawy z 29

sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa, jednolity tekst: Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), który w związku z art. 31 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.) stosuje się do należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Sukcesja w zakresie prawa podatkowego (odpowiednio: w zakresie należności z tytułu składek) ma charakter generalny, taki jak w przypadku osoby prawnej powstaje w wyniku jej przekształcenia (art. 93a Ordynacji podatkowej). Co do takiej osoby prawnej Sąd Najwyższy uznał, że zachowuje ona prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę, która prowadziła zakład pracy przed przekształceniem. Na przejście tych praw nie ma wpływu fakt, że składka ta w konsekwencji może być niższa od składki ustalonej dla nowopowstałej spółki na zasadach ogólnych. Wskazuje się, że uzyskana w ten sposób korzyść jest przewidziana przez prawo i niesprzeczna z zasadami współżycia społecznego (por. wyroki SN z: 20.03.2009r. II UK 292/08; 25.05.2010r. I UK 8/10; 18.04.2012r. I UK 358/11, 13.12.2018r. I UK 370/17).

Przejęcie spółek jest istotne z punktu widzenia ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe dla nowego podmiotu powstałego w wyniku połączenia spółek prawa handlowego. W konsekwencji, połączenie spółek handlowych zobowiązanych do opłacania składki w różnych wysokościach powoduje dla nowego podmiotu, jako płatnika składek, możliwość wyliczenia składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości ustalonej dla spółek łączonych (por. wyrok SN z 20.03.2009r., II UK 292/08).

Możliwość skorzystania z niższej stawki procentowej składki na ubezpieczenia wypadkowe stanowi więc prawo spółki powstałej w wyniku połączenia spółek do skorzystania ze stawki w niższej wysokości, niż wynikałoby to z przepisów ogólnych czy też stawek ustalonych dla innych podmiotów biorących udział w połączeniu.

(...) powstał 1 kwietnia 2019r. i jest osobą prawną powstałą w wyniku połączenia się trzech spółek - (...) sp. z o. o., (...) Sp. z o. o. oraz (...) S. A.

Zatem zgodnie art. 93 ust. 1 pkt 1 ordynacji podatkowej jest następcą prawnym połączonych spółek. Zgodnie z art. 493§1 kodeksu spółek handlowych, połączone spółki zostały rozwiązane bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego w dniu wykreślenia z rejestru, tj. 10.05.2019r. (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. oraz w dn. 13 maja 2019r.

W ocenie Sądu nie ma racji ZUS powołując się na zmianę art. 27 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, obowiązującą od 18.09.2021r., ponieważ zmiana wskazanego przepisu nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Do sukcesji doszło bowiem 1.04.2019r. i miała miejsce jednorazowo. W tej to dacie nastąpiło wstąpienie (...) Sp. z o.o. w prawa i obowiązki połączonych spółek i wówczas też nabyła prawa do ulg w wysokości stopy procentowej składki. Skutkuje to tym, że zmiana przepisu art. 27 ust.2 ustawy wypadkowej, obowiązująca od 18 września 2021r. w myśl zasady lex retro non agit, nie znajduje zastosowania do nabycia praw i obowiązków A. , bowiem do sukcesji doszło jednorazowo 1 kwietnia 2019r. Tym samym (...) Sp. z o. o. należy do płatników, dla których ustalono kategorię ryzyka i wysokość stopy procentowej składki ze współczynnikiem korygującym.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1.04.2022 – 31.03.2023, stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek (...) Sp. z o. o. w K. wynosi 1,77% podstawy jej wymiaru.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. §9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).